

EUROOPAN PARLAMENTTI

2014 - 2019

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta

2014/2238(INI)

7.5.2015

LAUSUNTO

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

aiheesta Vihreän työllisyyden aloite: vihreän talouden
työllistämismahdollisuuksien hyödyntäminen
(2014/2238(INI))

Valmistelija: Eleonora Evi

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa tarpeesta siirtyä vähähiiliseen talouteen; korostaa, että EU:n talouden viherryttäminen voi edistää pitkän aikavälin kestävä ja osallistavaa kasvua;
2. tähdentää, että kaksi kolmasosaa luonnon tarjoamista palveluista, mukaan luettuina viljelykelpoinen maa sekä puhdas vesi ja ilma, on ehtymässä, ja maailmanlaajuinen ilmaston lämpeneminen ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ovat lähellä rajaa, jonka ylittämisen jälkeen peruuttamattomia vaikutuksia yhteiskuntaan ja luonnonympäristöön ei voida estää;
3. huomauttaa, että jatkuva talouskasvu on mahdollista vain, jos siinä otetaan huomioon ympäristön asettamat rajoitukset; korostaa tässä yhteydessä, että vihreä talous ja kiertotalous voivat tarjota ratkaisuja sekä ympäristöä että taloutta ja yhteiskuntaa yleensä koskeviin ongelmiin;
4. korostaa, että tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jotta voidaan vastata näihin haasteisiin, kehittää kestäviä ja kriiseistä selviytyviä eurooppalaisia talouksia sekä hyödyntää täysimääräisesti vihreään talouteen siirtymisen ansiosta syntyviä työllistymismahdollisuuksia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyväksymään kunnianhimoisia ja integroituja sääntely- ja rahoituskehyksiä sekä finanssipoliittisia kehyksiä, joiden avulla voidaan taata kestävät investoinnit ja kannustaa kestävään innovointiin ja siten hyödyntää täysimääräisesti vihreään talouteen siirtymisen tarjoamat työllistymismahdollisuudet;
5. korostaa, että ympäristölainsäädännön täysimääräinen täytäntöönpano ja ympäristökysymysten parempi integrointi muihin politiikkoihin sekä EU:n eri politiikanalojen keskinäisen johdonmukaisuuden parantaminen on olennaisen tärkeää vihreään talouteen liittyvien mahdollisuuksien täysimääräiseksi hyödyntämiseksi ja sitä kautta vihreiden työpaikkojen luomiseksi;
6. panee merkille, että Euroopan ympäristökeskus toteaa vuoden 2015 kertomuksessaan, että nykyiset toimet ovat riittämättömiä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistä ja ilmastonmuutoksen torjumista koskevien tavoitteiden saavuttamiseen sekä näistä ilmiöistä johtuvien, ihmisten terveyteen ja ympäristön laatuun kohdistuvien vaikutusten torjumiseen;
7. korostaa, että siirtyminen kestävään yhteiskuntaan ja talouteen, kestävä kulutus- ja tuotantomallit mukaan luettuina, mahdollistaa uusien vihreiden työpaikkojen luomisen ja nykyisten työpaikkojen muuttamisen vihreiksi työpaikoiksi lähes kaikilla aloilla ja koko arvoketjussa (tutkimuksesta tuotantoon, jakeluun ja palveluihin) uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisen kaltaisilla uusilla vihreillä korkean teknologian aloilla sekä perinteisillä teollisuudenaloilla, kuten tuotantoteollisuudessa, rakentamisessa, maataloudessa ja kalastuksessa, sekä palvelualoilla, kuten matkailussa, ateriapalveluissa,

liikenteessä ja koulutuksessa; painottaa, että nämä työllistymismahdollisuudet koskevat sekä pitkälle koulutettua että vähän koulutusta saanutta työvoimaa;

8. on tietoinen siitä, että siirtyminen vihreään talouteen vaikuttaa kaiken kaikkiaan myönteisesti työllisyyteen, sillä kestävä taloudellinen toiminta, kuten energian säästäminen ja luomuviljely, ovat työvoimavaltaisempia kuin se toiminta, joka niillä korvataan;
9. toteaa, että siirtymiseen vihreään talouteen sisältyy merkittäviä mahdollisuuksia luoda paikallisia työpaikkoja, joita ei voida siirtää ulkomaille, muun muassa talouskriisistä kärsineillä aloilla, kuten energiatehokkuuden tavoittelussa rakennusosalalla;
10. toteaa, että Euroopan ympäristökeskuksen mukaan vihreitä tuotteita ja palveluja tuottava ala kasvoi yli 50 prosenttia vuosina 2000–2011 ja loi yli 1,3 miljoonaa työpaikkaa, jotka ovat parantaneet EU:n vientitasetta ja sen taloudellista kilpailukykyä;
11. muistuttaa, että jäsenvaltiot voivat tehdä poikkeuksia valtioneuvoston päätöksiin, kun pyrkimyksenä on harjoittaa ympäristöystävällistä politiikkaa;
12. kehottaa jäsenvaltioita ja yksityistä sektoria käyttämään muun muassa ekologista suunnittelua, ympäristömerkkiä, EMASia ja vihreää julkista hankintaa (GPP), koska ne voivat tukea vihreää taloutta ja siten edistää vihreiden työpaikkojen luomista; kehottaa komissiota tarjoamaan neuvontavälineitä suotuisien markkinaolosuhteiden luomiseksi, jotta nämä vapaaehtoiset välineet löisivät itsensä laajalti läpi markkinoilla;
13. kehottaa jäsenvaltioita keskittymään paremmin EU:n standardiin (ISO 14000) perustuvan ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän täytäntöönpanoon;
14. korostaa kiertotalouden merkittäviä työllistämismahdollisuuksia; painottaa, että EU:ssa voitaisiin resurssitehokkuutta parantamalla luoda 1,4–2,8 miljoonaa uutta työpaikkaa ja että siirtymällä talouteen, joka perustuu tuotteiden kestävyys- ja korjattavuuteen, voidaan luoda työpaikkoja tuotteen koko elinkaaren aikana huolto-, korjaus- ja kehittämisalalla ja uudelleenkäytössä; korostaa, että jätteen synnyn ehkäiseminen, ekologinen suunnittelu, uudelleenkäyttö ja muut senkaltaiset toimet voisivat tuottaa EU:ssa toimiville yrityksille 600 miljardin euron säästöt, mikä vastaa 8 prosenttia niiden vuotuisesta liikevaihdosta, ja että vuotuisten kasvihuonekaasupäästöjen kokonaismäärää voitaisiin samalla vähentää 2–4 prosenttia;
15. korostaa, että panemalla täytäntöön jätteen syntymisen ehkäisemistä ja jätehuoltoa koskeva nykyinen lainsäädäntö voitaisiin luoda yli 400 000 vihreää työpaikkaa; muistuttaa, että 180 000 vihreää lisätyöpaikkaa olisi luotu jätedirektiivien tarkistamisella, jonka komissio valitettavasti perui; painottaa, että energiatehokkuus- ja energiasäästötoimenpiteiden täytäntöönpano voisi saada aikaan jopa kaksi miljoonaa vihreää työpaikkaa ja että lisäksi kolme miljoonaa vihreää työpaikkaa voitaisiin luoda uusiutuvien energiamuotojen alalla;
16. kehottaa komissiota pitäytymään sitoumuksessaan esittää vuoden 2015 loppuun mennessä uusi ehdotus EU:n jätelainsäädännön tarkistamiseksi sellaisen kokonaisvaltaisen lähestymistavan pohjalta, jossa otetaan huomioon tuotteiden koko elinkaari sekä jätteen

synnyn ehkäiseminen, asetetaan EU:lle resurssitehokkuustavoitteet, joilla rajoitetaan resurssien ja energian käyttöä, sekä vastaava pääindikaattori ja edistetään tuotteiden ekologista suunnittelua uudelleenkäytön ja kierrätyksen helpottamiseksi ottaen huomioon tuotteiden koko elinkaaren kestävän raaka-aineiden käytön varmistamiseksi; korostaa tarvetta pitäytyä sellaisissa kierrätystavoitteissa, jotka ovat vähintäänkin yhtä kunnianhimoiset kuin peruttuun ehdotukseen sisältyneet tavoitteet; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään kierrätettyjen toissijaisten raaka-aineiden markkinoita;

17. toteaa, että yli 14 miljoonaa työpaikkaa EU:ssa on suoraan riippuvaista ekosysteemeistä ja biologisesta monimuotoisuudesta, mukaan luettuina metsätalous, maatalous ja kalastus; korostaa, että näiden alojen viherryttäminen lisäisi työssä olevien henkilöiden määrää ja tekisi näistä aloista elinvoimaisempia, mikä edistäisi kestävä työllisyyttä; toteaa, että investointi vihreään infrastruktuuriin tarjoaa monia sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä etuja, mukaan luettuna uusien työpaikkojen luominen;
18. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään ohjelmia ympäristön suojelemiseksi ja ylläpitämiseksi, estämään ja korjaamaan hydrogeologista epätasapainoa, kehittämään vihreitä infrastruktuureja sekä ottamaan päätöksentekoprosessissa kaikilta osin huomioon luonnon pääoman ja ekosysteemipalvelujen arvon; korostaa, että on tarpeen tukea kestävä kehitystä paikallisella ja alueellisella tasolla, koska se on vihreän työllisyyden kannalta olennainen tekijä;
19. toteaa, että kestävän maataloustuotannon yhdistäminen tilojen biologisen monimuotoisuuden valvontaan ja suojeluun ja maataloustuotteiden merkitseminen älymerkinnöillä, joissa on tiedot tuotteiden ympäristövaikutuksista, biologista monimuotoisuutta edistävien tuotteiden kysynnän lisäämiseksi tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia vihreiden työpaikkojen luomiseen EU:n maaseutualueilla;
20. toteaa, että kestävä metsänhoito tarjoaa todellisia mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen samalla kun se edistää aktiivisesti ilmastomuutoksen hillitsemistä ja biologisen monimuotoisuuden suojelua;
21. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita poistamaan asteittain suorat ja epäsuorat ympäristölle haitalliset tuet mukaan lukien (muttei yksinomaan) fossiilisille polttoaineille maksettavat tuet; kehottaa komissiota kehittämään jäsenvaltioissa toteutettavia malleja, joilla siirrytään työn verottamisesta ympäristön saastuttamisen verottamiseen, sekä ottamaan huomioon tavaroiden ja palvelujen ympäristövaikutukset saastuttaja maksaa -periaatteen hengessä; kehottaa komissiota esittämään jäsenvaltiokohtaisia suosituksia, jotka voivat tukea ponnisteluja vihreiden työpaikkojen edistämiseksi ja vähentää ekologista jalanjälkeä; kehottaa komissiota lisäksi integroimaan kaukonäköisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyvät näkökohdat eurooppalaiseen ohjausjaksoon vihreiden työpaikkojen luomisen tukemiseksi;
22. kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan soveltuvia veronkevennyksiä ja/tai tukia sellaisia tuotteita ja palveluja tarjoaville uusille yrityksille sekä mikro- ja pk-yrityksille, jotka tuottavat paljon lisäarvoa ympäristölle tarjoavia tavaroita ja palveluja, hiilisisällön kokonaisvaltainen väheneminen mukaan lukien;

23. korostaa vuoteen 2030 ulottuvan ilmasto- ja energiapaketin tarjoamia mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen sekä ympäristölainsäädännön tulevaa roolia EU:n pitkän aikavälin ympäristötavoitteiden saavuttamisessa ja työpaikkojen ja vihreän kasvun luomisessa;
24. korostaa, että olisi harjoitettava pitkän aikavälin politiikkaa ja sisällytettävä siihen kunnianhimoiset ja sitovat tavoitteet resurssien tehokkaalle käytölle, kasvihuonekaasujen vähentämiseksi, uusiutuville energialähteille ja energian säästölle sekä indikaattorit näiden tavoitteiden saavuttamisessa edistymisen mittaamiseksi; korostaa, että toimilla olisi pyrittävä minimoimaan ulkoiset ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvät kustannukset ja määrittelemään asianmukainen hinta kasvihuonekaasupäästöille;
25. painottaa, että jäsenvaltioiden on valmisteltava talouksiaan kohti vähähiilistä sekä resurssi- ja energiatehokasta tulevaisuutta samalla, kun otetaan huomioon työpaikkojen uudelleensijoittamisen riski ja ilmastopolitiikan vaikutuksista johtuvat hiilivuodot;
26. kehottaa komissiota esittelemään ehdotuksensa EU:n päästökauppajärjestelmän uudistamiseksi mahdollisimman nopeasti ottaen huomioon, että ”hiilivuodolle” erittäin alttiita aloja on suojeltava;
27. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan osan päästökauppajärjestelmän kasvihuonekaasujen päästölupahuutokaupoista saatavista tuloista siten, että otetaan käyttöön ilmastomuutokseen sopeutumista edistäviä sekä biologista monimuotoisuutta ja haavoittuvia elinpiirejä suojelevia toimia, joilla luodaan vihreää työllisyyttä;
28. kehottaa komissiota sisällyttämään vihreän työllisyyden energiaunionin toteuttamiseen;
29. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita määrittelemään sitovat säästö- ja energiatehokkuustavoitteet ja kannattamaan valkoisia todistuksia, joilla edesautettaisiin EU:n energiansäästötavoitteiden saavuttamista; kehottaa jäsenvaltioita panemaan energiatehokkuusdirektiivin täysimääräisesti täytäntöön ja valvomaan sen täytäntöönpanoa sekä sitoutumaan edelleen vähintäänkin vuoden 2030 energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseen;
30. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan ja panemaan täytäntöön suurisuuntaisia rakennusten kunnostussuunnitelmia niiden energiatehokkuuden parantamiseksi ja talouskriisin lievittämiseksi rakennusosalalla sekä saavuttamaan EU:n tavoitteen, jonka mukaan kaikki uudet rakennukset olisivat lähes nollaenergiarakennuksia; kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita kehittämään rahoitusmekanismeja energiatehokkuuteen tehtävien investointien vauhdittamiseksi; pyytää komissiota esittämään ”Älykästä rahoitusta älykkäille rakennuksille” -aloitteensa mahdollisimman nopeasti;
31. kehottaa jäsenvaltioita käyttämään EU:n rahastoja tehokkaammin esimerkiksi tarjoamalla halpakorkoista käyttöpääomarahoitusta uusiutuvaan energiaan, energiansäästöön, energiatehokkuuteen, jäte- ja vesihuoltoon, ilmanlaatuun, biologisen monimuotoisuuden ennallistamiseen ja säilyttämiseen sekä innovatiivisia puhtaita teknologioita koskeviin tutkimus- ja kehittämisohjelmiin tehtävien investointien edistämiseksi;

32. kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti erilaisia EU:n rahastoja ja saatavilla olevia rahoitusvälineitä – kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastoja (ERIRahastot) – sekä niiden välisten synergioiden mahdollisesti aikaansaamaa vipuvaikutusta vihreän työllisyyspotentiaalin kehittämiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan etusijalle mikroyritysten ja pk-yritysten rahoittamisen sellaisten Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) investointien kautta, jotka tukevat kiertotalouden ja vihreän talouden kehittämistä sekä vihreiden ja kestävien työpaikkojen luomista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään monivuotisen rahoituskehysten vuonna 2016 suoritettavaa vaalien jälkeistä tarkistusta vihreään talouteen siirtymisen tukemiseen;
33. toteaa, että pk-yrityksillä on keskeinen rooli siirryttäessä vihreään talouteen ja vihreiden työpaikkojen luomisessa; tukee pk-yritysten vihreän toimintasuunnitelman tavoitteita sekä sen pk-yrityskeskeisiä toimia resurssitehokkuuden parantamiseksi, vihreän yrittäjyyden tukemiseksi, vihreämpien arvoketjujen mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä vihreiden pk-yritysten markkinoillepääsyn helpottamiseksi;
34. on tietoinen siitä, että ESIR voisi auttaa mikroyrityksiä ja pk-yrityksiä osallistumaan toimintaan, johon sisältyy paljon ympäristöön liittyvää ja sosiaalista innovointia;
35. toteaa, että vihreitä työpaikkoja pk-yrityksissä koskevista Eurobarometrin tiedoista käy ilmi, että energian säästöstä, jätteen vähentämisestä sekä raaka-aineiden käytön vähentämisestä on tullut taloudellisesti kannattavaa;
36. kehottaa komissiota elvyttämään osuustoimintayritysten kaltaisia uusia liiketoimintamalleja pyrkiessään lisäämään tuotanto- ja jakeluprosessien tehokkuutta, hyväksymään innovatiivisia ratkaisuja resurssien säästämiseksi ja tarjoamaan kestävämpiä tuotteita ja palveluja;
37. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan tietopankkeja, joihin sisältyisi tietoja työntekijöiden vihreiden taitojen kehittämistä koskevista ammattikursseista sekä työtarjouksista, ja jakamaan vihreää työllisyyttä koskevia parhaita käytäntöjä, jotta voidaan parantaa nuorten mahdollisuuksia varsinkin niillä alueilla, joilla kestävään talouteen siirtymisessä ilmenee erityisen paljon haasteita; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään asianmukaisia tiedotuskampanjoja vihreästä työllisyydestä;
38. kehottaa komissiota laatimaan kehyksen edellä mainittujen toimien toteuttamiseksi siten, että työpaikkojen luominen EU:n sisällä olisi johdonmukaisesti vihreää.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	6.5.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 61 -: 7 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaecker, Jan Huitema, Merja Kyllönen, James Nicholson, Aldo Patriciello, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Bart Staes
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Arne Gericke, Catherine Stihler